

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 16 Haziran 2025

Sayı: 11882

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

29580

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

1. OYAK, kendi web sitesinde sıkça vurguladığı “şeffaflık ve hesap verebilirlik” ilkelerini uygulamada neden sağlayamamaktadır? Kurumun yönetim, denetim, yatırım ve nema hesaplama süreçlerinde üyelere yeterli bilgi sunulmamasının gerekçesi nedir? Örneğin, 2023'te Genel Kurul kararı açıklanmadan önce nema oranının sosyal medyada sızdırılmış olmasını OYAK yönetimi nasıl açıklamaktadır? Bu konuda herhangi bir soruşturma yapılmış mıdır? Hükümet olarak OYAK'ın daha şeffaf olması ve üyelerine düzenli bilgilendirme yapması için bir adım atacak mısınız?
2. OYAK'ın son yıllarda üyelere sağladığı nema oranları, neden enflasyon oranlarının altında kalmaktadır? 2024 yılı için açıklanan %55,2'lik nema oranı, aynı yıl ortalama enflasyonun (%58,5) altındadır. Son yirmi yılın büyük bölümünde enflasyonun iki katı kazanç dağıtan OYAK, son 4-5 yıldır neden resmi enflasyonun altında nema açıklamaktadır? OYAK iştirak şirketleri yüksek kârlar elde eder ve her ay üyelerden kesilen aidatlar ana sermayeye eklenirken, kâr payının düşük kalmasının sebepleri nelerdir? 2023 yılında %77,1 nema veren OYAK'ın aynı yıl resmi TÜFE (%65) düştüğünde reel getirisi sadece %12 civarında kalmıştır. Bu performans düşüklüğü normal midir ve hükümetinizce kabul edilebilir görülmekte midir? OYAK'ın üyelerine

Tel.: 0312 420 57 70-71

Faks: 0312 420 21 85

e-posta: askin.genc@tbmm.gov.tr

Adres: Devlet Mah. TBMM Halkla İlişkiler Binası 5. Kat E Blok Oda No: 501 Çankaya/Ankara

29580

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

en azından enflasyon oranında (ve ideal olarak reel kazanç sağlayacak şekilde) nema vermesi için bir tedbir alacak mısınız?

3. OYAK üyesi emekli personelin, kurumun yönetim organlarında temsil edilmemesinin yasal ve idari gerekçesi nedir? Emekli üyeler, OYAK'ın toplam üye sayısının %20'sini ve konsolide varlıklarının yaklaşık %50'sini oluşturmalarına rağmen, Temsilciler Kurulu'nda veya Yönetim Kurulu'nda neden tek bir temsilciyle dahi yer almamaktadır? OYAK Kanunu'nda emekli üyelerin temsilini açıkça engelleyen bir hüküm bulunmamasına rağmen (hatta 3. madde Temsilciler Kurulu üyelerinin daimi üyelerden seçileceğini belirtirken), bu uygulama nasıl sürdürülmektedir? Milli Savunma Bakanı olarak siz, emekli üyelerin OYAK yönetimine katılımının sağlanması konusunda bir adım atmayı düşünüyor musunuz? Örneğin, iç mevzuat değişikliğiyle emeklilerin Temsilciler Kurulu'nda belli oranda temsil edilmesini sağlamaya yönelik bir çalışma var mıdır?
4. OYAK'ın yatırım ve yönetim kararlarına siyasi müdahalelerin olduğu iddialarına katılıyor musunuz? OYAK'ın 2016 sonrası dönemde kurumsal bağımsızlığını yitirerek adeta bir kamu kuruluşu gibi siyasi direktiflerle hareket ettiği, üyelerinin menfaatinden ziyade hükümet politikalarını öncelediği eleştirileri mevcuttur. Bakanlık olarak, OYAK'ın sadece üyelerinin çıkarına odaklanması gereken bir özel kurum olduğu gerçeğine uygun davranılmasını sağlamak için ne yapıyorsunuz? OYAK yönetimine yönelik herhangi bir siyasi telkin veya baskı uygulanmaması konusunda bir güvence verebilir misiniz? Ayrıca, OYAK yönetiminin yargı süreçlerinde kurumu "kamu kurumu" gibi göstererek sorumluluktan kaçmaya çalıştığı iddiası doğru mudur? Bu konuda bir inceleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. OYAK ve iştiraklerinde liyakat ilkesine aykırı atamalar yapıldığı iddiaları araştırılmakta mıdır? Son dönemde OYAK'ın hakim ortak olduğu şirketlerin yönetim kurullarına veya üst düzey görevlerine, alanında deneyimi tartışmalı ancak siyasi bağlantıları kuvvetli kişilerin atandığı yönünde şikayetler vardır. Bu atamalar sonucunda şirket performanslarında düşüş ya da kurumsal yönetimde zafiyet gözlemlenmiş midir? Hükümet olarak, OYAK bünyesindeki atamaların objektif kriterlere göre yapılmasını temin edecek misiniz? Örneğin, OYAK Yönetim Kurulu üyeliklerine ve Genel Müdür pozisyonuna atanan isimlerin belirlenmesinde sadece ehliyet ve liyakat ölçüt alınacak şekilde bir düzenlemeye gidilmesi veya tavsiye kararı alınması düşünülüyor mu? OYAK şirketlerinde akraba kayırmacılığı ve partizanca kadrolaşma iddiaları hakkında Bakanlığınız bir soruşturma yapacak mıdır?
6. OYAK'ın son yıllarda yaptığı yatırım ve satın alma kararlarının ekonomik rasyonaliteye uygun olup olmadığı incelenmekte midir? İddialara göre OYAK, bazı yatırımları üyelerinin kârını maksimize etmek için değil, zor durumdaki bazı şirketleri kurtarmak veya siyasi otoritenin istediği sektörlerle girmek için yapmıştır. Örneğin OYAK'ın

29580

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

faaliyet alanı dışında bir fındık ezmesi fabrikası satın aldığı ve bunu yaparken dünya trendlerinin (teknoloji sektörleri gibi) göz ardı edildiği belirtilmektedir. Yine bir petrol şirketinin satın alınması konusunda, bu şirketin ait olduğu holdingin finansal sıkıntılarını hafifletmek amacıyla OYAK'ın devreye sokulduğu iddiası vardır. Bakanlık olarak, bu iddialardan haberdar mısınız ve doğru olup olmadıklarını araştırdınız mı? OYAK yönetimi yeni yatırımlar ve şirket alımlarında “basiretli bir tüccar” gibi mi hareket etmektedir, yoksa bazı dış telkinlere boyun eğdiği oluyor mu? OYAK'ın yatırım tercihlerinde bilimsel analizler ve piyasa gereklilikleri mi belirleyicidir, yoksa siyasi saikler etkili olmakta mıdır? Bu hususta bağımsız bir denetim yaptırarak sonuçlarını üyelerle paylaşmayı düşünüyor musunuz?

7. OYAK üyelerinden toplanan aidat ve katkı paylarının, kanundaki amaçlar dışında kullanıldığı iddialarına ilişkin açıklamanız nedir? OYAK Kanunu, üyelerin birikimlerinin esas olarak emeklilik yardımı, maluliyet/ölüm yardımı, konut edindirme gibi kendi menfaatlerine yönelik faaliyetlerde kullanılacağını öngörmektedir. Buna rağmen, OYAK kaynaklarının farklı amaçlarla (örneğin kamu projelerine destek, üçüncü taraf kurumlara mali yardım gibi) kullanıldığı yönünde üyelerin endişeleri vardır. Son yıllarda OYAK bütçesinden üyeler dışında kişi ve kurumlara aktarılan herhangi bir kaynak olmuş mudur? Örneğin, kamu otoritelerinin talebiyle OYAK'ın nakit varlıklarının bir kısmı kamu bankalarına depo edilerek ya da Hazine tahvilleri aracılığıyla herhangi bir özel programa kanalize edilmiş midir? Bu tür iddialar doğruysa, sorumlular hakkında bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz ve üyelerin katkı paylarının %100 oranında kendi menfaatlerine uygun kullanılmasını temin etmek için ne gibi tedbirler alacaksınız?
8. OYAK iştiraklerinin satış ve değerlendirme süreçlerinde şeffaflık sağlanacak mıdır? OYAK'ın sahip olduğu şirketlerin olası satışlarında veya aktif değerlemelerinde üyelerin bilgi eksikliği olduğu görülüyor. Geçmişte OYAK Çimento, OYAK Teknoloji gibi bazı varlıkların elden çıkarılması veya ortak alınması gündeme gelmişti; bu süreçlerde üyeler gerçek şirket değerleri konusunda bilgilendirilmedi. OYAK'ın finansal tablolarında, varlıkların gerçek piyasa değerine göre yeniden değerlendirilmediği ve bu nedenle yıllık nema hesaplarının üyelerin aleyhine düşük tutulduğu iddiası vardır. Bakanlık olarak, OYAK'ın bilanço ve değerlendirme yöntemlerini denetlemekte misiniz? Örneğin OYAK şirketlerinin öz kaynak büyümesi, varlıklarının güncel değerlemesi yapılarak nema hesaplarına tam yansıtılıyor mu? OYAK yönetimine, şirket ve varlık değerlerini gerçekçi biçimde tespit ederek üyelerin hak ettiği kâr payını dağıtması yönünde bir tavsiyeniz veya talimatınız olacak mı? Ayrıca, OYAK'ın bugüne kadar yaptığı şirket satın alma veya satma işlemlerinden herhangi birinde piyasa rayicine aykırı bir fiyat belirlenmiş midir? Bu konuda bir inceleme yaparak sonucu üyelerle paylaşmayı düşünüyor musunuz?

29580

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

9. OYAK'ın sosyal yardım ve konut edindirme politikalarında üyelerin zararına görülen değişiklikler geri alınacak mıdır? OYAK Genel Kurulu'nun son kararlarıyla, üyeler için önemli bazı sosyal haklar kısıtlanmıştır (fevkalade borç para verme hizmetinin kaldırılması, sosyal yardım miktarlarının düşürülmesi gibi) . Bu kararların alınma gerekçesi nedir? Üyelerin talepleri doğrultusunda, zor durumdaki üyelere uygun koşullu borç verme veya benzeri desteklerin yeniden sağlanması düşünülmekte midir? Ayrıca, OYAK'ın konut projelerinde üyelere tanınan öncelikli satın alma hakkının kaldırılması ve üyeler için üretilen konut fiyatlarının yükseltilmesi nedeniyle, üyeler uygun fiyatlı konut edinme imkanını kaybetmiştir. Kurumun sosyal konut alanındaki misyonunu yeniden canlandırmak üzere bir planınız var mıdır? Örneğin TOKİ ile iş birliği yaparak uygun maliyetli konut üretilip bunları OYAK üyelerine tahsis etme gibi bir proje düşünülebilir mi? OYAK konut satışlarında tekrar üyeye öncelik tanınması veya üyeye özel indirimli fiyat uygulanması yönünde bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?
10. OYAK Genel Kurulu'nun, kendi yetkilerinin önemli bir kısmını Yönetim Kurulu'na devrettiği doğru mudur ve bu durum düzeltilmeyecek midir? Basında ve üye bilgi notlarında, OYAK Genel Kurulu'nun bir kararla yatırım, şirket alım/satım gibi konulardaki karar yetkisini büyük ölçüde (konsolide varlıkların %30'una kadar) Yönetim Kurulu'na devrettiği belirtiliyor. Bu yetki devri hangi Genel Kurulda, hangi gerekçeyle yapılmıştır? Kanunun ruhuna göre Genel Kurul onayı gerektiren büyüklükteki işlemlerin birkaç yönetici tarafından karara bağlanması kurumsal yönetim ilkelerine aykırı değil midir? Milli Savunma Bakanı olarak, OYAK Genel Kurulu'ndan bu yetki devrinin geri alınması ve önemli kararların yeniden Genel Kurul onayına tabi kılınması için bir girişimde bulunacak mısınız? Ayrıca, OYAK Yönetim Kurulu'nun Temsilciler Kurulu'ndan aldığı yetkiyle, Genel Kurul onayı olmaksızın kurum kaynaklarından yüksek bağış yaptığı iddiası vardır. Yönetim Kurulu, Temsilciler Kurulu'ndan hangi yetkileri devralmıştır ve bu yetkilerin sınırları nedir? 2023'teki 748 milyon TL'lik deprem yardımı kararı bu kapsamda mıdır ve bu kararın yasal yetki sınırını aşp aşmadığı incelenmiş midir?
11. OYAK Temsilciler Kurulu ve Genel Kurul üyelerinin belirlenmesinde demokratik ve adil temsil neden sağlanamıyor? OYAK üyeleri, özellikle emekliler, Temsilciler Kurulu seçimlerinde aday olamadıklarını, delege seçimlerinin şeffaf olmadığını ifade ediyorlar. Temsilciler Kurulu'nun yapısında emekli üyelerin hiç yer almaması konusunda ne düşünüyorsunuz? Yarım milyona yakın üyenin %20'si emekli olmasına rağmen bu kesimin temsil edilmemesi bir eksiklik değil midir? Temsilciler Kurulu ve Genel Kurul üyelerinin seçiminde, üyelerin haklarını savunacak subay, astsubay, uzman erbaş ve sivil memurların özellikle seçilmediği, yerine yönetime yakın isimlerin yer aldığı iddiası gündeme gelmiştir. Bu iddialar Bakanlığınızca araştırılacak mıdır? OYAK üyelerinin kendi temsilcilerini özgürce ve tam katılımıla seçebilmeleri için (mesela bağımsız

29580

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

gözlemciler eşliğinde seçimlerin yapılması gibi) bir reform düşünülmekte midir? Emekli üyelerin de Temsilciler Kurulu'na dahil edilmesi için kanuni veya idari bir düzenleme yapacak mısınız?

12. OYAK tarafından uygulanan idari masraf kesintisi ve riziko primi kesintisi gibi uygulamaların yasal dayanağı nedir ve emekli üyeler aleyhine sonuçlanması düzeltilecek midir? OYAK, üyelerine dağıttığı yıllık kâr payından belirli bir yüzdeyi "idari masraf" adı altında kesmektedir. Bu oranın emekli üyelerin nema tutarı üzerinden hesaplandığı, bu yüzden de bir emekli üyenin ödediği masraf payının, bir muvazzaf üyeninkinden katbekat fazla olduğu belirtilmektedir. OYAK Kanunu'nda açıkça tanımlanmamış olmasına rağmen yıllardır süren bu uygulamanın hukuki temeli nedir? Yine, ölüm yardımı için alınan riziko priminde emekli üyelerden oransal olarak daha fazla kesinti yapıldığı ve buna rağmen emekli vefatlarında daha düşük yardım ödendiği görülmektedir. Bu çelişkili uygulama nasıl izah edilebilir? Emekli üyelerin, kurum yönetiminde söz hakları olmadığı gibi, finansal olarak da dezavantajlı konumda bırakılması adil midir? Bakanlık olarak, emekli üyeler aleyhine olan bu kesintileri azaltmak veya kaldırmak için bir girişiminiz olacak mı? Örneğin, masraf kesintilerinin tüm üyeler için eşit orana çekilmesi veya riziko primi kesintisinde emeklilere pozitif ayrımcılık yapılması gibi seçenekler değerlendirilecek mi?
13. OYAK üyelerinin bilgi edinme taleplerinin "ticari sır" gerekçesiyle reddedilmesi uygulamasına son verilecek midir? Üyeler, kendilerine ait OYAK varlıkları ve yatırımları hakkında detaylı bilgi almak istediklerinde çoğunlukla bu talepler geri çevrilmektedir. OYAK yönetimi, şeffaflık ilkesi gereği, üyelerin makul sorularını yanıtlamak zorunda değil midir? Örneğin OYAK'ın bir şirketteki hisse satış bedeli, bir yatırımı hangi fiyattan yaptığı, iştiraklerinin güncel değeri gibi konular neden üyelere açıklanmamaktadır? Kurum varlıklarının sadece ~28 adet halka açık şirketine dair sınırlı bilgiler erişilebilirken, geri kalan onlarca şirkete dair üyelerin hiçbir veriye ulaşamaması üyelerin mülkiyet haklarının ihlali değil midir? Bu konuda Milli Savunma Bakanlığı veya Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak OYAK'a bir tavsiye veya talimat vermeyi düşünüyor musunuz? Ayrıca, OYAK'ın bağımsız denetim raporlarının veya mali tablolarının üyelerce incelenmesini kolaylaştıracak bir düzenlemeye gidilecek midir? OYAK'ı, tıpkı bir sermaye piyasası kuruluşu gibi, SPK denetimine veya kamu gözetimine tabi tutma yönünde bir çalışma var mı? Son olarak, OYAK yönetiminin üyelerin açtığı davalarda "ticari sır" savunmasını kötüye kullandığı iddialarına karşı (üyelerin bilgi edinme ve denetim hakkını engelleme amaçlı) bir önlem alacak mısınız?
14. OYAK ve bağlı şirketlerinde usulsüzlük yapan veya kurumu zarara uğratan yöneticilere herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır? Üyelerin dile getirdiği bir diğer husus, OYAK'ta yanlış karar alarak kurumun gelir kaybına yol açan veya denetimlerde usulsüzlük bulguları tespit edilen yöneticilerin cezasız kaldığı yönündedir. Örneğin

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

29580

çevre cezaları, vergi cezaları veya piyasadaki hatalı yatırım kararları nedeniyle OYAK şirketleri büyük bedeller ödemişse, bunların sorumlularına karşı kurum içi bir işlem yapılmış mıdır? Yapılmamışsa, bu durum kuruma hakim bir cezasızlık kültürü oluşturmaz mı? Bakanlık olarak, OYAK'ta suistimal ve kötü yönetime müsamaha gösterilmemesi için nasıl bir rol üstleniyorsunuz? Somut olarak, son 5 yılda OYAK'ta tespit edilen bir usulsüzlük vakasında (örneğin zimmet, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma) sorumlu kişilere dava açıldığı ya da disiplin yaptırımını uygulandığı olmuş mudur? OYAK yönetimine, üyelerin menfaatlerini zedeleyen uygulamalar tespit edildiğinde derhal idari ve hukuki işlem başlatılması konusunda bir talimatınız var mıdır? Aksi takdirde üyelerin güveninin tamamen sarsılacağını düşünmüyor musunuz?

15. OYAK'ın kurum dışına yaptığı yüksek tutarlı bağışlar yasal olarak uygun mudur ve üye menfaatleriyle nasıl bağdaştırılmaktadır? OYAK'ın 2023 yılında "bağış ve yardımlar" kaleminde yaklaşık 748,9 milyon TL harcama yaptığı ortaya çıkmıştır. Bu tutar, önceki yılın 20 katından fazladır ve üyelerin nema havuzundan karşılanmıştır. OYAK Kanunu'nda üyeler dışında bir yere bağış yapılabileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda, OYAK yönetiminin Genel Kurul kararı olmaksızın böyle bir bağış yapması kanuna aykırı değil midir? Söz konusu deprem yardımı bağışı için Temsilciler Kurulu'ndan veya Genel Kurul'dan herhangi bir onay alınmış mıdır? Eğer alınmadıysa, bu işlemin hukuki sorumluluğu kimdedir? Bu bağışın hangi kurum veya kuruluşlara yapıldığı, ne şekilde kullanıldığı açıklanacak mıdır? Üyelerin emaneti olan paranın bu şekilde kullanılması konusunda Milli Savunma Bakanı ve Hazine ve Maliye Bakanı'nın görüşü nedir? Önümüzdeki dönemde benzeri durumların yaşanmaması için, örneğin OYAK Kanunu'na "Üye birikimleri dışında yerlere yardım/bağış yapılamaz" şeklinde bir hüküm eklemeyi düşünür müsünüz? Son olarak, OYAK'ın devlet politikaları gereği bazı projelere finansman sağlaması gibi talepler Bakanlığınıza iletilmiş midir; iletilirse buna karşı tutumunuz ne olacaktır?